

Η ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΣΤΟΝ ΙΝΔΟ- ΕΙΡΗΝΙΚΟ (μτφρ. Γ. Κουτσαντώνης)

Μτφρ: Γιώργος Κουτσαντώνης

Τα τραγικά γεγονότα στο Αφγανιστάν έχουν τραβήξει την παγκόσμια προσοχή και πολλοί διεθνείς παρατηρητές αμφισβητούν την προβολή των ΗΠΑ εκτός των συνόρων τους και την ικανότητα της Ουάσινγκτον να διατηρήσει τη στρατηγική της υπεροχή και το ίδιο το μέλλον της παγκόσμιας ισορροπίας δυνάμεων. Η κινεζική προπαγάνδα έσπευσε να συνδέσει το αφγανικό ζήτημα με τον Ινδο-Ειρηνικό ωκεανό, όπου το μέλλον της Ταϊβάν θα παίξει καθοριστικό ρόλο στον έλεγχο της ευρύτερης περιοχής.

Δημοσιογράφοι και αναλυτές αμφισβήτησαν τη στρατηγική αξία των αμερικανικών επιλογών, ενώ διάφορα σενάρια, που απέχουν πολύ από την Κεντρική Ασία, διατυπώθηκαν με αφορμή τα γεγονότα των τελευταίων εβδομάδων. Ειδικά το μέλλον της Ουκρανίας και της Ταϊβάν συζητήθηκε ευρέως υπό το πρίσμα της αποχώρησης των ΗΠΑ από το Αφγανιστάν. Τα ΜΜΕ της Κίνας, διπλωμάτες και σχολιαστές κοντά στις θέσεις του Πεκίνου, σπεύδουν να ερμηνεύσουν τα αφγανικά γεγονότα ως ένα σαφές σήμα προς την Ταϊβάν. Άρθρα σε κινεζικές εφημερίδες υπογραμμίζουν την υποτιθέμενη αδυναμία των ΗΠΑ να υποστηρίξουν την Ταϊβάν και το, επίσης σε αδυναμία,

κυβερνών κόμμα της. Οι Global Times είχαν τον τίτλο: «Η αφγανική εγκατάλειψη: ένα μάθημα για το Δημοκρατικό Προοδευτικό Κόμμα της Ταϊβάν». Η South China Morning Post, κάπως πιο επιφυλακτική, έγραψε: «Τι θα μπορούσε να μάθει η Ταϊβάν από την αποχώρηση των ΗΠΑ από το Αφγανιστάν;».

Μια δυναμική που επαναλαμβάνεται, τώρα στο επίπεδο της αναπαράστασης των σχέσεων στο Στενό της Ταϊβάν, με τα μέσα ενημέρωσης της Κίνας να προωθούν ενεργά το αφήγημα μιας αναπόφευκτης επανένωσης, αλλά και της ανικανότητας των ενόπλων δυνάμεων της Ταϊβάν να αντισταθούν σε μια ενδεχόμενη κινεζική εισβολή. Πρόκειται για μια αδιάλειπτη επικοινωνιακή δραστηριότητα που βρίσκει σημαντική ανατροφοδότηση και στον δυτικό τύπο. Στην Ευρώπη, και την Ιταλία, δεν έλειψαν τα σχόλια και οι αναλύσεις που αναπαράγουν αυτές τις κινεζικές ερμηνείες. Οι ισχυρισμοί του Πεκίνου για την Ταϊβάν φαίνονται πλέον προφανείς και δεν αναλύονται σχεδόν ποτέ με βάση τα ιστορικά κίνητρά τους. Η προπαγάνδα του Πεκίνου αναπαράχθηκε και ενισχύθηκε από τα ιταλικά μέσα ενημέρωσης και από Ιταλούς αναλυτές, σε μια ολοένα και συχνή δυναμική, η οποία, όχι μόνο εντατικοποιείται, αλλά βρίσκει πάντα και νέους ερμηνευτές.

Το σενάριο του «Νέου Ψυχρού Πολέμου», μιας αδύναμης Δύσης μπροστά στην πρόοδο της Κίνας και η αδιαφορία της Ουάσινγκτον για την παγκόσμια δυναμική ισχύος, είναι τα συνεχώς επαναλαμβανόμενα μοτίβα αυτών των αφηγήσεων. Το σενάριο της Ταϊβάν είναι διαμετρικά αντίθετο με αυτό του Αφγανιστάν, πρώτα απ' όλα η υποστήριξη της Ουάσινγκτον – και η υπεράσπιση της κυριαρχίας της Ταϊβάν – υπήρξε ισχυρή, σταθερή και συνεχής τα τελευταία 70 χρόνια.

Από τις 25 Ιουνίου 1950, όταν τα κομμουνιστικά στρατεύματα της Βόρειας Κορέας πέρασαν τον 38ο παράλληλο στη Νότια Κορέα, η υποστήριξη των ΗΠΑ προς την Ταϊβάν υπήρξε ακλόνητη. Το νησί έγινε ουσιαστικό στρατηγικό στοιχείο για την Ουάσινγκτον και όλες οι αμερικανικές προεδρίες έχουν στηρίξει την οικονομική ανάπτυξη του νησιού, αλλά πάνω από όλα, όλες τους, εγγυήθηκαν την κυριαρχία της Ταϊβάν. Η βούληση των ΗΠΑ να υπερασπιστούν

την Ταϊβάν έφτασε στα πρόθυρα της παγκόσμιας σύγκρουσης. Οι ιστορικοί θυμούνται καλά, τον περασμένο αιώνα, τις τρεις κρίσεις στο Στενό της Ταϊβάν – με τα αμερικανικά αεροπλανοφόρα στα χωρικά ύδατα της Ταϊβάν μετά από μια κινεζική επίθεση – ως μια από τις πλέον κρίσιμες στιγμές όπου η διεθνής τάξη έφτασε στα πρόθυρα της κατάρρευσης. Όταν η Ουάσινγκτον αναγνώρισε τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας ως τον νόμιμο εκπρόσωπο της κινεζικής επικράτειας το 1979, οι σχέσεις μεταξύ των ΗΠΑ και της Ταϊβάν επισημοποιήθηκαν μέσω μιας σύνθετης σειράς σημασιολογικών συμβιβασμών, της εξαιρετικής φύσης των διεθνών συνθηκών και μιας νομοθετικής υποδομής που εγγυάται την άμυνα του νησιού, καθώς και τη διατήρηση του status quo. Η οικονομική επιτυχία της Ταϊβάν, και η διαδικασία εκδημοκρατισμού της χώρας, που ξεκίνησε τη δεκαετία του 1980 και ολοκληρώθηκε το 1996, με τις πρώτες ελεύθερες εκλογές, σε ένα έθνος με κινεζική κουλτούρα, άλλαξαν τη φύση της συμμαχίας με την Ουάσινγκτον.

Η υποστήριξη των ΗΠΑ προς την Ταϊβάν, η οποία αρχικά είχε σχεδόν αποκλειστικά αντικομμουνιστικό χαρακτήρα, έχει πλέον γίνει ουσιαστικό στοιχείο της στρατηγικής της Ουάσινγκτον για την ευρύτερη περιοχή του Ινδο-Ειρηνικού. Η αξιακή διάσταση της χώρας, με τους πίνακες κατατάξεων που καταγράφουν την κατάσταση της υγείας των δημοκρατιών στην Ασία, να βρίσκουν την Ταϊβάν στην πρώτη θέση εδώ και χρόνια, είναι ένας σημαντικός παράγοντας. Ειδικά η Ταϊβάν είναι ένα κρίσιμο κομμάτι στο παζλ του τεχνολογικού ανταγωνισμού μεταξύ Πεκίνου και Ουάσινγκτον. Ταϊβανέζικα εργοστάσια μικροτσιπ παράγουν περισσότερο από το 60% των ολοκληρωμένων κυκλωμάτων στην παγκόσμια αγορά. Ενώ ο έλεγχος των χωρικών υδάτων της Ταϊβάν είναι κομβικής σημασίας για τη διαχείριση των εμπορικών ροών στην περιοχή. Η Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη, εκτιμά ότι περισσότερο από το ένα τρίτο των παγκόσμιων αγαθών ταξιδεύουν μέσα από τη θάλασσα της Νότιας Κίνας, ενώ μια έρευνα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου δείχνει ότι το ήμισυ του παγκόσμιου εμπορίου της Κίνας διέρχεται από αυτό το τμήμα του Ειρηνικού Ωκεανού. Το Στενό

της Ταϊβάν αντιπροσωπεύει έναν πραγματικό ρυθμιστή των ροών στη θάλασσα της Νότιας Κίνας και ο έλεγχός του δίνει σαφές πλεονέκτημα, τόσο εμπορικά όσο και στρατηγικά.

Το μέλλον της Ταϊβάν είναι ζωτικής σημασίας για τον έλεγχο του Ινδο-Ειρηνικού, περιοχή που θεωρείται απολύτως απαραίτητη για τον Λευκό Οίκο και η αποχώρηση από το Αφγανιστάν είναι άμεση συνέπεια αυτής της στρατηγικής επιλογής. Ενώ η ανάγκη υπεράσπισης της κυριαρχίας του νησιού αποτελεί προτεραιότητα των ΗΠΑ.

Η προπαγάνδα της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, που συγκρίνει την απόσυρση από την Κεντρική Ασία με μελλοντικά σενάρια στο Στενό της Ταϊβάν, υποστηρίζει μια ερμηνεία που το Πεκίνο προσπαθεί να επιβάλει στη διεθνή κοινή γνώμη εδώ και δεκαετίες. Ενώ οι πολυάριθμες αναφορές στην ομοιότητα μεταξύ Αφγανιστάν και Ταϊβάν, στον ιταλικό Τύπο, δείχνουν καθαρά την ικανότητα επιρροής που αποκτήσει το Πεκίνο στην Ιταλία.

(Stefano Pelaggi, Sapienza Università di Roma – Centro Studi Geopolitica.info)

πηγή : ResPublica